

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	august 2018 – juni 2021
Institution	EUC Syd
Uddannelse	HTX
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Mai Klærke
Hold	HTX3

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Sprog, argumentation, skriftlighed og metoder
Titel 2	Ældre litteraturhistorie: Vikingetid, middelalder, renæssance, barok, oplysningstid og romantikken
Titel 3	På kanten af samfundet – litteratur og film om kriminalitet, stoffer og social udsathed
Titel 4	På tværs af medier
Titel 5	Ondskab
Titel 6	Det moderne gennembrud og uligheder
Titel 7	Modernismer og realismer i det 20. århundrede
Titel 8	Nyeste tid
	NB! Alle links markeret med grønt må tilgås til den skriftlige eksamen og i forberedelsen.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Sprog, argumentation, skriftlighed og metoder
Indhold	<p>Tekster til genstand for analyse og opgaver</p> <p>Hanne Vibeke Holst: "Du er fucking sexistisk, Niarn": https://rap3y.files.wordpress.com/2011/09/du-er-fucking-sexistisk-niarn.pdf (Artikel)</p> <p>"Vi er ikke sexiser, bitch": https://politiken.dk/kultur/art5691741/Vi-er-ikke-sexister-bitch(Artikel)</p> <p>"Kong Henrik: "Min kone gør mig til en nar"" https://ekstrabladet.dk/flash/kongelige/danskekongelige/kong-henrik-min-kone-goer-mig-til-en-nar/6770655, 2017 (artikel)</p> <p>Videnskab.dk: "Dealektquiz": http://ekstern.videnskab.dk/dialekt/</p> <p>DR: <i>Langt fra Borgen: Overvågning - hvor går grænsen?</i>, 2016</p> <p>Anders 'Anden' Matthesen: <i>Anders Matthesen ...vender tilbage</i>, 2009 (Uddrag fra standupshow)</p> <p>Jonas Heide Smith: "Politikerne må vågne op og sætte klare grænser for den digitale overvågning", Politiken.dk, 13. jan. 2019: https://politiken.dk/debat/debatindlaeg/art6943112/Politikerne-m%C3%A5-v%C3%A5gne-op-og-s%C3%A6tte-klare-gr%C3%A6nser-for-den-digitale-overv%C3%A5gning</p> <p>Chris Bjærknæs: "Overvågning giver tryghed", 7. maj 2017, JyllandsPosten.dk: https://jyllands-posten.dk/debat/breve/ECE9559238/overvaagning-giver-tryghed/</p> <p>H. C. Andersen: "Tepotten" i Fibiger, Johannes & Lütken, Gerd: <i>Litteraturens Veje (iBog)</i>: https://litteraturensveje.systeme.dk/ Udelukkende onlinemateriale</p> <p>Baggrunds- og teoritekster</p> <p>E-bog: "Ind i sproget på hxx" (iBog): https://indisprogethxx.systeme.dk/ Udelukkende onlinemateriale</p> <ul style="list-style-type: none">- Elementær sproghistorie (kap. 6)- Ordklasser (kap.3.2)- 3.3.10 Helsætningsanalyse- 5.1.5 Sproghandlinger <p>Ordbogen.com: https://www.ordbogen.com/en/ Udelukkende onlinemateriale</p>

	<p>”Hjerne kassen på P1” – om dialekter. Podcast 2016: https://www.dr.dk/radio/p1/hjerne kassen-pa-p1/hjerne kassen-pa-p1-2016-09-26/ Udelukkende onlinemateriale</p> <p>Dialekter, sociolekter, kronolekter og etnolekter: http://dialekt.ku.dk/</p> <p>Dialekttest: http://ekstern.videnskab.dk/dialekt/</p> <p>Sproghistorie: http://dialekt.ku.dk/sproghistorie/ (alle 9 kapitler)</p> <p>”Læseteknikker” https://www.emu.dk/modul/1%C3%A6seteknikker-gymnasieelever-og-kursister</p> <p>Søren Vrist Christensen: ”Retoriske virkemidler - video af Søren Vrist Christensen (2016)”: https://dansk siderne.dk/index.php?id=2980#c22101 Udelukkende onlinemateriale</p> <p>Søren Vrist Christensen: ”Argumenttyper - video af Søren Vrist Christensen (2015)”: https://dansk siderne.dk/index.php?id=2979 Udelukkende onlinemateriale</p> <p>Mimi Olsen, Pia Quist, Berit Riis Langdahl: Krydsfelt, s. 254-259 (om argumentation og appelformer) (bog)</p> <p>Astrid Hellerup Madsen og Sanne Bjerre-Hyldgaard: <i>Guide til skriftlig dansk btx og teknisk eux</i>: https://guidetilskriftligdanskhtx.systeme.dk/?id=142 Udelukkende onlinemateriale</p> <p>Fibiger, Johannes & Lütken, Gerd: <i>Litteraturens Veje (iBog)</i>: https://litteraturensveje.systeme.dk/ Udelukkende onlinemateriale (Metodeafsnittet ”At analysere litteratur”)</p> <p>Gallup: Gallups Kompasmodel Segmenter.</p>
Omfang	72 lek á 45 min
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none">• udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt• demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi• demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge• anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere• analysere og fortolke fiktive tekster• analysere og vurdere ikke-fiktive tekster• perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, samfundsmæssige, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge• demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske medier

	<ul style="list-style-type: none">• demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger• navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder.• dansk sprog, herunder sproglig variation og sprog anvendt i private, faglige og professionelle sammenhænge• mangfoldige litterære genrer billeder, film og øvrige multimodale tekster sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, kommerciel kommunikation og øvrige erhvervsrelaterede tekster digitale kommunikationsformer• danske tekster fra de seneste 20 år• Sproghistorie• Sprog- og medieanalytiske begreber og metoder
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, læreroplæg, opgaveløsning, aflevering, skriftligt skriveværksted og fremlæggelser

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 2	<i>Ældre litteraturhistorie: Vikingetid, middelalder, renæssance, barok, oplysningstid og romantikken</i>
Indhold	<p>Tekster til genstand for analyse og opgaver</p> <p>Lauridsen, J. (2017). Ravnkel Frejsgodes saga. Hentet fra Heimskringla: http://heimskringla.no/wiki/Ravnkel_Frejsgodes_saga#cite_ref-2 Værk 1</p> <p>History Channel (Produktionsselskab): <i>Vikings episode 1</i>, 2013</p> <p>Stockmann, Camilla: ”Danske vikinger på nyt togt” bragt i Politikens 2. sektion d. 2. august 2015.</p> <p>”Hr. Torbens Datter og Hendes Faderbane” (Folkeviser)</p> <p>”Germand Gladensvend” (Folkeviser): https://kalliope.org/da/text/folke2000012904</p> <p>”Jesper og Prinsessen” (Folkeeventyr)</p> <p>”Kong Lindorm” (Folkeeventyr)</p> <p>TV3: ”Fristet”, sæson 2, afsnit 1 (Reality-program)</p> <p>Sandro Bortitelli: Venus’ Fødsel, 1480’erne (Maleri)</p> <p>Tycho Brahe: ”Om Urania”, (Uddrag fra digt)</p> <p>Jens Steen Sehested: ”Hvad er min Lefve-tiid”, (Digt)</p> <p>Thomas Kingo: ”Keed af Verden, og kier ad Himmelen” (Uddrag fra salme)</p> <p>David Bailly: Stilleben "Vanitas", 1651 (Maleri)</p>

Baltasar van Ast: Basket of Fruits, 1632 (Maleri)

Ambrosius Stub: ”Den kiedsom Vinter gik sin gang”, 1771 (Uddrag fra digt)

Ludvig Holberg: Epistola CCCXC (Epistel nr. 390) (Uddrag)

Ludvig Holberg: Erasmus Montanus. **Værk 2**

Adam Oehlenschläger: "Der er et Yndigt Land" / "Fædrelands-sang", 1819

Edvin Kallstenius: ”Du gamla, du fria”, 1844

Bjørnstjerne Bjørnson: ”Ja, vi elsker dette landet” Ca. 1860

Oh Land: ”Oh Land - Der Var Et Yndigt Land / The Rain / Only on Netflix”:
<https://www.youtube.com/watch?v=waREZJBWvmo> (video)

Udelukkende onlinemateriale

N.F.S. Grundtvig: ”Langt høiere Bjerge”, 1820

Caspar David Friedrich: *Der Wanderer über dem Nebelmeer*, 1818. (Maleri)

”Vindens farver” sang fra Disneys Pocahontas, 1995 (sang)

<https://www.youtube.com/watch?v=33Hopu96eLI>

Udelukkende onlinemateriale

Schack Staffeldt: ”Indvielsen”, 1804 (digt)

H. C. Andersen: ”Eventyr 23: Nattergalen”, 1844 (eventyr).

Martinus Rørbye: Kirurgen Christian Fenger med hustru og datter, 1829 (Maleri)

H. C. Andersen: ”Hist hvor vejen slå en bugt”, 1829:

<https://kalliope.org/da/text/andersen1830a0> (Digt)

St. St. Blicher: ”Hosekræmmeren”, 1829

Baggrunds- og teoritekster

Barbara Kjær-Hansen m.fl.: *Litteraturhistorien – på langs og på tværs*,

Systeme. <https://litthist.systeme.dk/> **Udelukkende onlinemateriale**

Underafsnittene:

Mimi Olsen, Pia Quist, Berit Riis Langdahl: *Krydsfelt*, s. 131-136 (om digtanalyse) (bog)

www.ordnet.dk **Udelukkende onlinemateriale**

Det Danske Sprog- og Litteraturselskab: www.ordnet.dk **Udelukkende onlinemateriale**

	<p>Fibiger, Johannes & Lütken, Gerd: <i>Litteraturens Veje (iBog)</i>: https://litteraturensveje.systeme.dk/ Udelukkende onlinemateriale</p> <ul style="list-style-type: none">• Underafsnit til ”Den norrøne digtning”:<ul style="list-style-type: none">○ ”Den sociale orden”○ ”Æt og ære”○ ”Nordisk mytologi”○ ”Sagatiden”• Underafsnit til ”Middelalderen”:<ul style="list-style-type: none">○ ”Ridderviser”○ ”Folkeeventyr” <p>Sørensen, Mimi & Rangvid, Mads: ” Middelalderens samfund: et slægtsamfund” i <i>Brug Litteraturhistorien (iBog)</i>: https://bl.systeme.dk/ Udelukkende onlinemateriale</p> <p>Ole Schultz Larsen: <i>Håndbog til dansk - litteratur, sprog og medier (iBog)</i>, Systeme. Udelukkende onlinemateriale</p> <ul style="list-style-type: none">• ”3.4 Fremstillingsformer”• Aktantmodellen på afsnittet ”Litterære metoder” <p>Hoffmann, Thomas: ”Derfor ser vi Paradise Hotel” på Videnskab.dk: https://videnskab.dk/kultur-samfund/derfor-ser-vi-paradise-hotel</p> <p>Sørensen, Mimi & Rangvid, Mads: <i>Litteraturhistorien på langs og på tværs (iBog)</i>: https://litthist.systeme.dk/: Udelukkende onlinemateriale</p> <ul style="list-style-type: none">• ”1536-1650: Renæssancen”• ”1650-1720: Barokken” og underkapitlerne ”Livssyn” og ”Barokkens genrer”• ”1720-1800: Oplysningstiden” og underkapitlerne ” Livssyn” og ”Oplysningstidens genrer”• Romantikens samfund: fra enevælde til demokrati• Livssyn• Nyplatonisme og Schack Staffeldt• Universalromantik: Adam Oehlenschläger og H.C. Andersen• Den religiøse digtning og N.F.S. Grundtvig• Nationalromantikken i Danmark• Biedermeier og poetisk realisme• Romantisme
Omfang	58 lek. á 45 min
Særlige fokuspunkter	Fagmål: <ul style="list-style-type: none">• analysere og fortolke fiktive tekster• analysere og vurdere ikke-fiktive tekster• perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, samfundsmæssige sammenhænge.• demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden• udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt

	<ul style="list-style-type: none">• demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler• såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge• analysere og fortolke fiktive tekster• demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger• demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger• demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder• demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger• navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder.• mangfoldige litterære genrer billeder, film og øvrige multimodale tekster• danske tekster fra centrale litteraturhistoriske perioder• litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder• litteraturhistorie.• danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">• Folkeviser og folkeeventyr• To værker• oversatte tekster, der bidrager til at perspektivere dansksprogede tekster i en nordisk, europæisk eller global sammenhæng• mangfoldige litterære genrer• danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder• mindst én tekst af hver af følgende forfattere: Ludvig Holberg, Adam Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig, Steen St. Blicher, H.C. Andersen,• svenske og norske tekster på originalsprog• litteraturanalytiske begreber og metoder litteraturhistorie.
Væsentligste arbejdsformer	Læreroplæg, klasseundervisning, arbejdsspørgsmål, gruppearbejde, individuelt arbejde, dybdelæsning, eksperimenterende arbejdsformer: Remedieringsopgave i form af produktion af saga-filmplakat og snapchatfortælling.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 3	På kanten af samfundet – litteratur og film om kriminalitet, stoffer og social udsathed
Indhold	Tekster til genstand for analyse og opgaver Hassan, Yahya: <i>Digte</i> , Gyldendal, 2013 (Følgende digte): <ul style="list-style-type: none">• BARNDOM• UDEN FOR DØREN• NYREN• PLASRTIKBLOMST• DEN ARABISKE PRINS• ORD

	<ul style="list-style-type: none">• PARABOL• RAMADAN <p>Sara Rahmeh: ”Jeg kommer fra et land langt væk”, Mino Danmark, 2018: https://www.facebook.com/minodanmark/videos/655166844814309/ Udelukkende onlinemateriale</p> <p>Ejersbo, Jakob: <i>Nordkraft</i>, Gyldendal: 2002 (Roman) (Værk 3)</p> <p>Malk de Kojin: ”Kosmisk Kaos” på <i>Smash Hit In Aberdeen</i>, 1998 (musiknummer og sangtekst) Udelukkende onlinemateriale: https://www.youtube.com/watch?v=hQjbPtrbcE</p> <p><i>Steppeulven</i>, Nimbus Film Productions, 2014 (Film) (Værk 4)</p> <p>Steppeulvene, <i>HIP</i>, 1967 (Album). Fra albummet er følgende sange og tilhørende tekster brugt:</p> <ul style="list-style-type: none">• ”Dunhammeraften”• ”Kun for Forrykte” <p>Baggrunds- og teoritekster</p> <p>Ind i Dansk: ”Lyrik”: https://indidansk.dk/lyrik-genretraek</p> <p>Ole Schultz Larsen: <i>Håndbog til danske - litteratur, sprog og medier</i> (iBog), Systeme. Følgende afsnit: Udelukkende onlinemateriale https://hbdansk.systeme.dk/</p> <ul style="list-style-type: none">• ”3.4 Fremstillingsformer”• ”3.3 Fortæller”• ”3.6 Litterære genrer”• ”4.2 Sproglige billeder” <p>Gyldendal: <i>Den Store Danske – Symbolleksikon</i>: http://denstoredanske.dk/Symbolleksikon</p> <p>Søgaard, Søren: <i>Nordkraft fra Bog til film</i>, Gyldendal, 2005: S. 11-12 + 15 + 34-35 + 60-61</p>
Omfang	18 lek. á 45 min.
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none">• udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt• demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge• anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere• analysere og fortolke fiktive tekster• perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge• demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden

	<ul style="list-style-type: none">• demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger• navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder. • mangfoldige litterære genrer billeder, film og øvrige multimodale tekster• danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder• to af mindst seks værker med genremæssig og historisk spredning• litteraturhistorie.
Væsentligste arbejdsformer	Læreroplæg, gruppearbejde, pararbejde, udarbejdelse af kollektiv fremlæggelse.

Titel 4	På tværs af medier
Indhold	<p>Tekster til genstand for analyse og opgaver</p> <p>Laura Friis Wang: ”DF: Menneskeskabte klimaforandringer er et spørgsmål om tro, og tro hører til i kirken” (Information 11. aug. 2018) (Artikel)</p> <p>Truth and Action: ”Isis flag Flown among refugees” (Artikel)</p> <p>”Ny Status”, 2014 (kortfilm): https://www.ekkofilm.dk/shortlist/film/ny-status/ Udelukkende onlinemateriale</p> <p>Martin Pieter Zandvliet: <i>Under Sandet</i>, Nordisk Film Production, 2016 (Film) (Værk)</p> <p>Michael Graversen: <i>Drømmen om Danmark</i>, Meta Film, 2015 (Film)</p> <p>Maja Grønsholdt Jensen: ”14-årige Lærke: - Stop med at dele nøgenfotos af mig” og tilhørende debatråd fra mx.dk (link dødt, udleveret som dokument)</p> <p>Anne Kleemeyer Kiil & Tim S. Smidemann: ”Danni blev dømt for at læse utro kærestes sms'er” (Jydske Vestkysten): https://aiu.dk/files/2514/3273/5562/Nyhed_case_faktainterview_FB-voxpath_-_JydskeVestkysten_-_Smser.pdf (Artikel)</p> <p>Søren Stjerne Schmidt: ”Fuld lastbilchauffør påkørte autoværn - vidner tog nøglerne”: https://nyheder.tv2.dk/lokalt/2019-10-29-fuld-lastbilchauffoer-paakoerte-autovaern-vidner-tog-noeglerne</p> <p>Mette Davidsen Nielsen: ”Det nytter at råbe op”, Politiken d. 24. august 2018 s. 1 (Artikel, leder)</p> <p>Ritzau: ”Ny trussel: Trump optrapper handelskrig med Kina” (Dr.dk): https://www.dr.dk/nyheder/udland/ny-trussel-trump-optrapper-handelskrig-med-kina (Artikel)</p> <p>Poul Smidt: ”Colaer keder sig” (dr.dk/undervisning): https://www.dr.dk/undervisning_flash/hyldevarer/storyLine/index.html?_dataPATH=https://www.dr.dk/undervisning_flash/Mediesprog/radio/ (Radionyhedshistorie) Udelukkende</p>

	<p>onlinemateriale</p> <p>Baggrunds- og teoritekster</p> <p>Berit Riis Langdahl, Mimi Olsen, Pia Quist: <i>Krydsfelt – Grundbog i dansk</i> Gyldendal 2017, s. 271-284 og s. 290-292</p> <p>Conni Paldam m.fl: "Filmiske virkemidler" i <i>iDansk</i> (iBog), Systime. https://idansk.systime.dk/ Udelukkende onlinemateriale</p> <p>Larsen, O. S. (u.d.). <i>Håndbog til Dansk</i>, Systime. (iBog) https://hbdansk.systime.dk/ Udelukkende onlinemateriale</p> <ul style="list-style-type: none">• 5.2 Dokumentarfilm og Mockumentary• 4.11 Diskursanalyse• 5.6 Reklamer <p>Kristian Karl: "Efter dommen: ASAP Rocky-sagen var en perfekt storm af fake news, sociale medier og Donald Trump": http://soundvenue.com/musik/2019/08/efter-dommen-asap-rocky-sagen-var-en-perfekt-storm-af-fake-news-sociale-medier-og-donald-trump-372678?fbclid=IwAR34snL_8dGjMh0FfEzEu0YLRidRkyFds4CnXDgvhQlkvYst0rjjBcM AXk</p> <p>Markham Nolan: "How to separate fact and fiction online" (Fra 6:45 til slut) (TED-Talk, Video): https://www.ted.com/talks/markham_nolan_how_to_separate_fact_and_fiction_online Udelukkende onlinemateriale</p> <p>Henrik Poulsen: <i>News – grundbog i journalistik</i>, Gryldendal 2015, s. 10-18, 194-197</p> <p>"Sådan layouter du en avis": Avisen i undervisningen: https://aiu.dk/mediehandbogen/medier/design/ Udelukkende onlinemateriale</p> <p>Avisen i Undervisningen: "Nyhedskriterier": https://aiu.dk/mediehandbogen/journalistik/nyhedskriterier/</p> <p>Avisen i Undervisningen: "Genrer": https://aiu.dk/mediehandbogen/medier/genrer/</p> <p>Lærke Bodilsens opslag om nøgenbilleder: https://www.facebook.com/100005909162120/videos/463864790487156/?id=100005909162120 Udelukkende onlinemateriale</p>
Omfang	24 lek. á 45 minutter
Særlige fokuspunkter	- udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt - demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge

	<ul style="list-style-type: none">- anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere- analysere og vurdere ikke-fiktive tekster- perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge- demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger- analysere og fortolke fiktive tekster- demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder- dansk sprog, herunder sproglig variation og sprog anvendt i private, faglige og professionelle sammenhænge- billeder, film og øvrige multimodale tekster- sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, kommerciel kommunikation og øvrige erhvervsrelaterede tekster- digitale kommunikationsformer, herunder sociale medier- litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder- litteratur-, sprog- og mediehistorie.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, opgaveskrivning

Titel 5	Ondskab
Indhold	<p>Tekster til genstand for analyse og opgaver</p> <p>H. C. Andersen: ”Skyggen”, 1847</p> <p>Jan Sonnergaard: "William" i <i>Radiator</i>, NB PrePress 1997, s. 9-20</p> <p>Pablo Picasso: “Guernica”, 1937 (Maleri)</p> <p>Paul Celan: ”Dødsfuga” (Digt)</p> <p>Martin Andersen Nexø: ”Lønningsdag / En Idyl”, 1900 (Novelle)</p> <p>Peter Seeberg: ”Argumenter for Benådning” i <i>Argumenter for Benådning</i> (eBog), Gyldendal 2016. https://ereolen.dk/ting/object/870970-basis%3A52356148</p>

Udelukkende onlinemateriale

DR: ”Broen III” afsnit 1.

Baggrunds- og teoritekster

Ole Schultz Larsen: ”24. Ondskab” i *Psykologiens Veje* (iBog), Systime.
<https://psykologiensveje.systime.dk/>

Udelukkende onlinemateriale

Maline Gehrt-Bendixen & Uffe Agergaard Hansen: ” Ondskabens filosofi” i *Tanker om ondskab* (iBog), Systime. <https://tankeromondskab.systime.dk/>

Udelukkende onlinemateriale

Jan Sørensen: ” 4.3.4 - Psykoanalytisk tilgang” i *Metoder i Dansk* (iBog), Systime. <https://metoderidansk.systime.dk/>

Udelukkende onlinemateriale

Ole Schultz Larsen: ” 3.2 Komposition” og ”3.6 Litterære genrer” i *Håndbog til dansk - litteratur, sprog og medier* (iBog), Systime.

<https://hbdansk.systime.dk/>

Udelukkende onlinemateriale

Barbara Kjær-Hansen m.fl.: *Litteraturhistorien – på langs og på tværs*, Systime 2014 (iBog) <https://litthist.systime.dk/>

Udelukkende onlinemateriale:

- Granatchokket i den vestlige kultur
- Lyrik i 1900-tallet - Futurisme og ekspressionisme (mellemligstiden: 1918-1939)
- Martin Andersen Nexø: Lønningsdag (En Idyl) (Baggrundsteksten er her brugt. Novellen angives separat)

Sine Dalsgaard Kristensen, Johannes Fibiger og Gerd von Buchwald Lütken: ”Det hjemlige som u hjemligt” i *Litteraturens huse* (iBog), Systime.

<https://litteraturenshuse.systime.dk/>

Udelukkende onlinemateriale

Birgitte Holck Bækgaard, Henrik Bækgaard og Dorete Kallesøe: ”6.2 Pligtetik og konsekvensetik” i *Livsideer* (iBog), Systime. **Udelukkende onlinemateriale**

Simon Ø. Andreasen: ”Den psykoanalytiske metode”:

<https://www.youtube.com/watch?feature=oembed&v=hUQUuVcOjII>
(Video)

Udelukkende onlinemateriale

Fibiger, Johannes & Lütken, Gerd: *Litteraturens Veje* (iBog):

<https://litteraturensveje.systime.dk/> **Udelukkende onlinemateriale**

- En nykritisk læsning

Ole Schultz Larsen: *Håndbog til dansk - litteratur, sprog og medier* (iBog), Systime.

Udelukkende onlinemateriale

	<ul style="list-style-type: none">• 3.2 Komposition <p>Tina Jensen: "Dansk i praksis": "Nordic Noir og True Crime". https://danskipraksis.systeme.dk/index.php?id=166</p> <ul style="list-style-type: none">• Udelukkende onlinemateriale
Omfang	26 lek. á 45 min.
Særlige fokuspunkter	<p>Fagmål:</p> <ul style="list-style-type: none">• udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt• demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge• anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere• analysere og fortolke fiktive tekster• perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden omkulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge• demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden• demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">• mangfoldige litterære genrer• billeder og øvrige multimodale tekster• danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder• mindst én folkeviser og én tekst af hver af følgende forfattere: Martin Andersen Nexø og Peter Seeberg.• litteraturanalytiske begreber og metoder• litteraturhistorie.
Væsentligste arbejdsformer	Underviseroplæg, gruppearbejde, pararbejde, eksperimenterende undervisningsformer, virtuel undervisning.

Titel 6	Det moderne gennembrud og uligheder
Indhold	<p>Tekster til genstand for analyse og opgaver</p> <p>Henrik Pontopidan: "Muldskud", 1888 (novelle)</p> <p>Henrik Ibsen: "Et dukkehjem", 1879. (Værk 6)</p> <p>DR: "Et Dukkehjem", filmatisering (Ghita Nørby), uddrag fra filmatiseringen. https://www.dr.dk/bonanza/serie/583/henning-moritzen/52120/et-dukkehjem</p> <p>Udelukkende onlinemateriale</p>

Herman Bang: ”Hjemme” 1880

Herman Bang: ”En sommerdrøm. Skitse” i Sara Krogh m.fl.: *Guide til skriftlig dansk HHX*: <https://guidetilskriftligdanskhhx.systeme.dk/> Udelukkende onlinemateriale

Erik Henningsen: ”Barnemordet – Den højeste ret, den største uretfærdighed”, 1886 hentet på: https://da.wikipedia.org/wiki/Fil:Henningsen,_Erik-Summum_jus,_summa_injuris._Barnemordet.jpg (billede)

Darwin: ”Darwin's finches or Galapagos finches” Darwin, 1845. Hentet på: https://en.wikipedia.org/wiki/Darwin%27s_finches#/media/File:Darwin's_finches_by_Gould.jpg (billede)

H. A. Brendekilde: ”Udslidt”, 1889. Hentet på [https://da.wikipedia.org/wiki/Fil:H._A._Brendekilde_-_Udslidt_\(1889\).jpg](https://da.wikipedia.org/wiki/Fil:H._A._Brendekilde_-_Udslidt_(1889).jpg) (billede)

P.S. Krøyer:
”Sommerdag ved Skagens Sønderstrand”, 1884. Hentet på: https://da.wikipedia.org/wiki/Fil:Kr%C3%B8yer_Sommerdag_ved_Skagens_S%C3%B8nderstrand_1884.jpg (billede)

Sofie Lindes tale til Zulu Comedy Galla:
<https://www.facebook.com/watch/?v=337639814314937> Udelukkende onlinemateriale

Baggrunds- og teoritekster

Sørensen, Mimi & Rangvid, Mads: *Litteraturhistorien på langs og på tværs (iBog)*: <https://litthist.systeme.dk/>: Udelukkende onlinemateriale

- 6. 1870-1890: Det moderne gennembrud

Maja Bødtcher-Hansen & Susan Mose: *Det moderne gennembrud og #Metoo*: <https://detmodernegennembrud.ibog.gyldendal.dk/index.php?id=frontpage> Udelukkende onlinemateriale

Søren Vrist Christensen: ”Toulmins argumentationsmodel” (Video): <https://www.youtube.com/watch?v=35bqJ90khEA&t=325s> Udelukkende onlinemateriale

Søren Vrist Christensen: ”Retorik og argumentation - retoriske virkemidler” (Video): <https://www.youtube.com/watch?v=Vlgpe6h6jNc&t=1s> Udelukkende onlinemateriale

Søren Vrist Christensen: ”Retorik og argumentation - Argumenttyper” (Video): https://www.youtube.com/watch?v=B-El22WMr_Q Udelukkende onlinemateriale

Ole Schultz Larsen: *Håndbog til dansk - litteratur, sprog og medier (iBog)*, Systeme. Udelukkende onlinemateriale

	- Afsnit om transaktionsanalyse
Omfang	24 lektioner á 45 min.
Særlige fokuspunkter	<p>Fagmål:</p> <ul style="list-style-type: none">☒ udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt☐ demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi☒ demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge☒ anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere☒ analysere og fortolke fiktive tekster☒ analysere og vurdere ikke-fiktive tekster☒ perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervs-☒ demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden☒ demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger☐ demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger☐ navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation☒ demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">☐ dansk sprog, herunder sproglig variation og sprog anvendt i private, faglige og professionelle sammenhænge☒ mangfoldige litterære genrer☒ billeder, film og øvrige multimodale tekster☒ sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, kommerciel kommunikation og øvrige erhvervsrelaterede tekster☐ digitale kommunikationsformer, herunder sociale medier☒ danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder☒ mindst én folkevise og én tekst af hver af følgende forfattere: Ludvig Holberg, Adam Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig, Steen St. Blicher, H.C. Andersen, Herman Bang, Henrik Pontoppo☒ mindst seks værker med genrebærelse og historisk spredning, herunder mindst én roman og to øvrige skønlitterære værker☐ svenske og norske tekster på original sprog☒ oversatte tekster, der bidrager til at perspektivere dansksprogede tekster i en nordisk, europæisk eller global sammenhæng☒ litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder☒ litteratur-, sprog- og mediehistorie.
Væsentlige arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, pararbejde, opgaveskrivning.
Titel 7	Modernismer og realismer i det 20. århundrede
Indhold	<p>Tekster til genstand for analyse og opgaver</p> <p>Johannes V. Jensen: ”Interferens”, 1906 (Digt)</p> <p>Edvard Munch: ”Skriget”, 1893 (Maleri)</p> <p>Tom Kristensen: ”Angst”, 1930 (Digt fra <i>Hærværk</i>)</p> <p>Karen Blixen: ”Ringene”, 1958 (Novelle)</p> <p>Martin A. Hansen: ”Paradisæblerne”, 1953 (Novelle)</p> <p>Anders Bodelsen: ”Signalet”, 1965 (Novelle)</p> <p>Klaus Rifbjerg: ”Livet i badeværelset”, 1960 (Novelle)</p> <p>Helle Helle: ”Der er ikke noget nyt”, 1996 (Novelle)</p> <p>Baggrunds- og teoritekster</p> <p>Sørensen, Mimi & Rangvid, Mads: <i>Litteraturhistorien på langs og på tværs (iBog)</i>: https://litthist.systeme.dk/: Udelukkende onlinemateriale</p> <ul style="list-style-type: none">• 7. 1890-2000: Modernisme og realisme

	<p>Søren Vrist Christensen: ” Minimalisme og Helle Helle - dansk litteratur”: https://www.youtube.com/watch?v=P-zosnKjMUo (Video) Udelukkende onlinemateriale</p> <p>Ole Schultz Larsen: <i>Håndbog til dansk - litteratur, sprog og medier</i> (iBog), Systime. Udelukkende onlinemateriale</p> <ul style="list-style-type: none">• 3.3 Fortæller
Omfang	18 lektioner á 45 minutter
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none">- udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt- demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge- anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere- analysere og fortolke fiktive tekster- perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge- demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden- navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation- demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder- mangfoldige litterære genrer- Én tekst af hver af følgende forfattere: Tom Kristensen, Karen Blixen, Martin A. Hansen, Peter Seeberg og Klaus Rifbjerg- litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder- litteratur-, sprog- og mediehistorie.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, pararbejde, opgaveskrivning.

Titel 8	Nyeste tid
---------	------------

Indhold	Tekster til genstand for analyse og opgaver Thomas Korsgaard: ”Dengang jeg troede, jeg var assistent for Gustav”, 2015 (roman): https://s3.eu-central-1.amazonaws.com/zetland-singles/Dengang+jeg+troede%2C+jeg+var+assistent+for+Gustav/Zetland+-+Dengang+jeg+troede%2C+jeg+var+assistent+for+-+Thomas+Korsgaard.pdf Udelukkende onlinemateriale TV2: Gustav Salinas Kræver 40.000 kroner af forlag: https://nyheder.tv2.dk/2015-05-10-gustav-salinas-kræver-40000-kroner-af-forlag Udelukkende onlinemateriale (videoklip) Caspar Eric: ”Jeg har en samtale” fra 7/11, 2014 (digt) Lone Hørslev: ”Dagene er data” (uddrag), 2018 (digt) Katrine Marie Guldager: ”Voksne mennesker kan da godt tale om sex”, fra <i>Nu er vi så her</i> , 2009 (novelle) Baggrunds- og teoritekster Ole Schultz Larsen: <i>Håndbog til dansk - litteratur, sprog og medier</i> (iBog), Systeme. Udelukkende onlinemateriale: https://hbdansk.systeme.dk/index.php?id=226#c787 <ul style="list-style-type: none">• 5.3 Reality-tv• 4.1 Ordens betydning (semantiske felter) Politikens poptillæg podcast: ”Smelteost rimer på pop” https://podcasts.apple.com/dk/podcast/29-smelteost-rimer-p%C3%A5-pop/id1076579408?i=1000457918406&l=da Udelukkende onlinemateriale Den nykritiske lagmodel Sørensen, Mimi & Rangvid, Mads: <i>Litteraturhistorien på langs og på tværs</i> (iBog): https://litthist.systeme.dk/ : Udelukkende onlinemateriale <ul style="list-style-type: none">• 8. 2000-2020: Eksperimenterende realisme
Omfang	20 lektioner á 45 minutter
Særlige fokuspunkter	Fagmål: <ul style="list-style-type: none">- analysere og fortolke fiktive tekster- perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge- demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger- demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder

	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">- mangfoldige litterære genrer- danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder- litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder- litteratur-, sprog- og mediehistorie.
Væsentligste arbejdsformer	Fremlæggelser, læreroplæg, opgaveløsning.